

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa B. K.

przeciwko S. spółce z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 września 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 grudnia 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem

zaskarżenia o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W uzupełnionym wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca B. K. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z rażącego naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 327¹ k.p.c. (oznaczonego w zarzutach skargi omyłkowo jako art. 327 k.p.c.), w sposób uniemożliwiający kontrolę kasacyjną zaskarżonego wyroku. Wskazała również, że doszło do rażącego naruszenia art. 6 k.c. przez przerzucenie na powódkę ciężaru dowodu w części obciążającej pozwaną, podczas gdy powódka wykazała zarówno zasadność, jak i wysokość dochodzonego roszczenia.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Jest tak wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą mieć zatem kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.).

Bliższa analiza wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwalała uznać, by była ona zasadna, a tym bardziej, by była ona uzasadniona w stopniu oczywistym.

W orzecznictwie wskazywano wielokrotnie, że zarzut naruszenia art. 328 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., co należy odnieść także do obecnego art. 327¹ w związku z art. 391 § 1 k.p.c., może tylko wtedy uzasadniać skargę kasacyjną, a tym bardziej służyć wykazaniu jej oczywistej zasadności, gdy sposób sporządzenia uzasadnienia nie pozwala na poddanie zaskarżonego wyroku kontroli kasacyjnej. Nie jest zatem wystarczające stwierdzenie, że uzasadnienie nie w pełni realizuje wymagania ustawowe, względnie, że można przypisać mu mankamenty. Aby skarga kasacyjna mogła być uznana za oczywiście zasadną, uzasadnienie zaskarżonego wyroku musi być pozbawione podstawowych i zasadniczych elementów, decydujących o możliwości zrekonstruowania toku analizy, która doprowadziła do wydania kwestionowanego orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, niepubl., z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, niepubl., z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, niepubl. i z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15, niepubl., oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2013, nr 12, poz. 14).

Lektura motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalała uznać, by były one dotknięte tego rodzaju wadliwościami. Jakkolwiek Sąd Apelacyjny istotnie nie wskazał w sposób wyraźny, w jakim zakresie odrzucił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego i zastąpił je samodzielnymi ustaleniami, sposób sporządzenia uzasadnienia wyroku pozwalał odtworzyć przyczyny, jakimi kierował się Sąd Apelacyjny uwzględniając apelację pozwanej. Z uzasadnienia wynikało w sposób niebudzący wątpliwości, że Sąd uznał za nieudowodnione, aby zastosowanie do oprysku tribenuronu metylu, które prowadziło do powstania szkody w uprawach, miało źródło w zanieczyszczeniu stosowanego preparatu (M.) przed jego otwarciem, na etapie produkcji bądź konfekcjonowania. Wokół tego zagadnienia, kluczowego dla wyniku postępowania, skoncentrowane zostały także wywody sądu odwoławczego.

Sąd Apelacyjny wskazał w szczególności, że wbrew ocenie Sądu Okręgowego zgromadzone dowody pozwalały ustalić jedynie to, że oprysk sadu tribenuronem metylowym doprowadził do szkód w uprawach prowadzonych przez powódkę, oraz że jedno puste opakowanie stosowanego przez powódkę preparatu, wprowadzanego w Polsce do obrotu przez pozwaną i skierowanego do sprzedaży

w 2013 r., było w dniu 18 maja 2015 r. dotknięte zanieczyszczeniem. Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że zakupiony przez powódkę preparat był częścią większej partii, liczącej ponad 1100 kg i wprowadzanej na rynek w 2013 r., tymczasem w sprawie nie ustalono ani jednego przypadku jego zanieczyszczenia, które wywołałoby szkody u innych sadowników. Zarazem, Sąd Apelacyjny uznał za niewiarygodne, aby na etapie produkcji lub konfekcjonowania doszło do zanieczyszczenia pojedynczego opakowania preparatu lub dwóch opakowań, mając dodatkowo na względzie, że nie udowodniono, aby tribuneron metylu był używany w miejscu wytwarzania M..

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie przekonywał również zarzut naruszenia art. 6 k.c. Poza sporem być powinno, że ciężar dowodu w zakresie udowodnienia, iż do zanieczyszczenia zastosowanego przez powódkę preparatu doszło na skutek okoliczności obciążających pozwaną, spoczywał na powódce. Przyjmując za podstawę potencjalnej odpowiedzialności pozwanej powołany przez Sąd Apelacyjny przepis art. 449⁵ § 2 k.c., w wyroku z dnia 2 października 2015 r., II CSK 816/14, OSNC 2016, nr 9, poz. 106, Sąd Najwyższy stwierdził wprost, że mimo korzystnych dla poszkodowanego ułatwień dowodowych w reżimie odpowiedzialności za produkt (art. 449¹ i n. k.c.), powinność wykazania, iż wytworzony (wprowadzony do obrotu) produkt był wadliwy (niebezpieczny) obciąża poszkodowanego. Konkluzja Sądu Apelacyjnego, że powódka nie udowodniła, aby zakupione przez nią opakowania preparatu były zanieczyszczone, nie może być tym samym utożsamiana z błędną wykładnią art. 6 k.c. i dowodzić zasadności skargi, a tym bardziej jej zasadności w stopniu oczywistym.

W pozostałym zakresie należało ograniczyć się do przypomnienia, że jak wielokrotnie podnoszono w orzecznictwie i judykaturze, postępowanie kasacyjne nie stanowi kolejnej odsłony sporu w zakresie wiarygodności dowodów i prawidłowości czynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych. Obejmuje natomiast wyłącznie kontrolę legalności zaskarżonego orzeczenia w warunkach związania Sądu Najwyższego jego podstawą faktyczną (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Tymczasem skarżąca, odwołując się do art. 6 k.c., jak również do wskazanych w podstawach skargi przepisów prawa procesowego, w istocie kwestionowała ocenę wiarygodności konkretnych dowodów przeprowadzoną przez Sąd Apelacyjny

i krytykowała niepoczynienie - na podstawie całości zgromadzonego materiału dowodowego - oczekiwanych przez skarżącą ustaleń faktycznych, mimo że jej zdaniem materiał ten był wystarczający do ich poczynienia. Tego rodzaju polemika, zmierzająca do narzucenia Sądowi Najwyższemu roli sądu faktu, w sprzeczności z istotą postępowania kasacyjnego, nie mogła jednak okazać się skuteczna (art. 398³ § 3 w związku z art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z 98, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw